

Sturen op welvaart vereist debat

Welvaart maakt ons als land weerbaar. Nederland is een relatief veilig land met een hoge materiële welvaart, een goed opgeleide bevolking, een uitstekend zorgsysteem en veel onderling vertrouwen. Bij welvaart hoort ook dat we noodzakelijke veranderingen realiseren, waarbij onze hoogwaardige collectieve voorzieningen en het besteedbare inkomen van burgers op peil blijven. Aldus staan we voor grote opgaven als klimaatverandering, de energietransitie, het herstel van onze natuur, en een overgang naar een circulaire economie. Deze opgaven raken ons allemaal, en de uitdaging is om onze doelen op een verstandige manier te bereiken. Economische groei is hierbij geen doel op zich, maar een middel om welvaart in brede zin te bevorderen. Met deze gedachte heeft het kabinet Rutte-III ook de *Groeistrategie* ontwikkeld, met een brede agenda om ons duurzame verdienvermogen op de lange termijn te versterken. Groei is essentieel in het bevorderen van de welvaart, maar of het daadwerkelijk hieraan bijdraagt hangt af van onder meer de richting, duurzaamheid en kwaliteit van de groei. Uiteindelijk heeft veel beleid, zo niet al het beleid, wel op een of andere wijze invloed op onze welvaart. Dat vrijwel al het beleid op welvaart van invloed kan zijn, is een van de grote uitdagingen wanneer het gaat over 'sturen op welvaart'. In de *Monitor Brede Welvaart* en de *Sustainable Development Goals* wordt 'brede

LIDEWIJDE ONGERIG

Secretaris-generaal van
het ministerie van Economische
Zaken en Klimaat

welvaart' gedefinieerd als de kwaliteit van leven in het 'hier en nu', en de mate waarin deze effect heeft op die van latere generaties ('later') of die van mensen elders in de wereld ('elders'). Deze ruime definitie maakt het lastig om in beleid het sturen op welvaart handen en voeten te geven.

Sturen op brede welvaart vergt in ieder geval meer integraal beleid en een langetermijnperspectief, waarbij er veelal een afweging nodig is tussen de verschillende aspecten van welvaart. Deze afweging is niet altijd makkelijk te maken, aangezien aspecten bij-

voorbeeld niet altijd te vergelijken zijn en men veelal transities nodig heeft om verschillende aspecten van welvaart meer met elkaar in balans te brengen.

Om te zorgen voor meer inzicht in hoe we op een verstandige manier de complexe afwegingen kunnen maken, die onlosmakelijk horen bij het sturen op welvaart, heb ik *ESB* gevraagd om dit dossier op te stellen. Hier komen bijdragen samen van beleidsmakers en wetenschappers met verschillende invalshoeken. Juist deze diversiteit zal helpen om het denken over dit thema verder te brengen.

Het is duidelijk dat 'brede welvaart' allang niet meer een thema is dat alleen leeft bij de overheid. Het belang hiervan wordt inmiddels breed erkend, van werkgevers tot werknemers en van bedrijven tot planbureaus. Ik hoop dan ook dat dit dossier een bijdrage levert aan het maatschappelijk debat over welvaart en vooruitgang.